

مقدمه

کنار (Ziziphus spina-christii) درختی پهن برگ و همیشه سبز و بومی نواحی خشک، نیمه خشک و مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری جنوب ایران است که برای جنگل کاری در جنوب کشور بسیار مناسب است.

ویژگی‌های این گونه و رویشگاه‌های آن به شرح زیر است:

-درختی مقاوم به خشکی، گرما، کم آبی و شرایط نامساعد خاک بوده و به سرما حساس است.

-ارتفاع آن به ۱۲ متر می‌رسد.

-نورپسند بوده و خاک‌های رسی-شنی و سبک و عمیق را ترجیح می‌دهد.

-دارای دوره خواب تابستانه است که باعث کاهش مصرف آب می‌شود.

-از آنجا که دارای ریشه بسیار عمیق بوده و گسترش ریشه‌های جانبی آن زیاد است، برای کنترل فرسایش، تثبیت تپه‌های ماسه‌ای و سایر خاک‌های ناپایدار استفاده می‌شود.

زمان رسیدن و جمع آوری میوه/ بذر: اواخر اسفند تا اواسط فروردین

نحوه جمع آوری میوه: میوه‌ها به روش ضربه زدن با چوب یا تکان دادن درخت جمع آوری می‌شوند.

نحوه پاک کردن بذر: با کوبیدن میوه‌های خشک در هاون و یا از طریق خیساندن و شناور کردن در آب، بذرها جدا شده و سپس خشک شوند.

نوع بذر: ارتودوکس

نگهداری و انبارداری: بذرها در شرایط دربسته و در یخچال (دمای ۲ تا ۴ درجه سانتی‌گراد) نگهداری شوند.

زمان کاشت بذر: اردیبهشت

تعداد بذر در هر کیلوگرم: ۷۰۰۰-۳۵۰۰

تیمار جوانه‌زنی: بذرها پس از یک دوره پسرسی جوانه خواهند زد. پس از بذرگیری طی یک یا دو ماه، درصد

جوانه‌زنی افزایش پیدا می‌کند و بذره‌های یک ساله جوانه‌زنی بهتری دارند. حذف میوه و خیساندن بذر در آب

باعث بهبود جوانه‌زنی بذر می‌شود.

تولید نهال در نهالستان

-برای بستر کاشت از مخلوط خاک زراعی، کود حیوانی پوسیده و ماسه به نسبت 1:1:1 استفاده شود. برای

افزایش احتمال سبز شدن بذرها، در هر گلدان دو عدد بذر کاشته شود.

- پس از جوانه‌زنی بذور و استقرار نهال‌های نورسته، آبیاری هر روز انجام شود و به تدریج برای مقاوم‌سازی نهال‌ها با شرایط خشکی فاصله آبیاری‌ها افزایش پیدا کند.
- عملیات نگهداری و آبیاری نهال‌ها در نهالستان تا مرحله رشد کافی نهال‌ها با حداقل ارتفاع ۴۰ سانتی‌متر ادامه پیدا کند.
- مدت زمان نگهداری نهال‌ها در نهالستان ۸-۹ ماه است.
- سن انتقال نهال به عرصه کاشت: ۸ تا ۹ ماهگی

شکل ۱- درخت کنار/سدر

کاشت نهال

- بهترین زمان انتقال نهال به عرصه اواخر آذرماه تا اوایل دی ماه است.
- پیش از آغاز جابجایی نهال‌ها به زمین اصلی، نهال‌ها آبیاری شوند.
- گودال‌هایی به قطر ۳۰ سانتی‌متر و عمق بیش از نیم متر و با فواصل روی ردیف ۸ متر حفر شوند و پیش از قرار دادن نهال درون گودال، کف گودال به ضخامت ۱۰ سانتی‌متر از خاک زراعی و کود حیوانی پر شود.

-پس از قرار دادن نهال درون گودال، اطراف آن با خاک سطحی تا محل یقه نهال پر شده و برای جلوگیری از هوادیدگی ریشه، با کمک پا، خاک اطراف نهال‌ها کمی فشرده شود و بلافاصله آبیاری انجام شود.
-در صورت نبود بارندگی، در سال اول هر ۱۵ روز و در سال دوم هر ۲۰ روز آبیاری انجام شود.

منبع

مکی‌زاده تفتی، مری؛ فکری قمی، سمیه؛ اسدی صنم، سمانه. (۱۴۰۲). گونه‌های مناسب جنگل کاری در ناحیه صحارا -سندی؛ کنار/ سدر. تهران: نشر آموزش کشاورزی

